

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp HF

Sak 60/2023

Sakstittel:	
Møtedato:	11. september 2023
Saksbehandler:	Geir Arne Eriksen
Divisjon/fellesfunksjon:	Økonomi og virksomhetsstyring
Sakstype:	☐ Beslutningssak ☒ Orienteringssak ☐ Temasak
Offentlighetsvurdering:	☒ Offentlig sak ☐ Unntatt offentlighet etter §__
Tidligere behandlet i styret/saksnr.:	

Forslag til budsjett 2024

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak:

1. Styret tar fremlagt forslag til budsjett 2024 til orientering.
2. Styret ber om at endelig budsjett fremlegges når de finansielle rammebetingelser er besluttet for foretaket.

Vadsø, 4. september 2023

Bente Hayes

administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I henhold til årshjul 2023 til de felleseide helseforetakene, skal Sykehusinnkjøp HF levere forslag til budsjett 2024 innen 15. september 2023. Forslag til budsjett som behandles i denne saken vil bli oversendt til eierne innen fristen, med de innspill som måtte fremkomme i møtet.

Det er tidligere gitt innspill til økonomisk langtidsplan (ØLP) for 2024 -2027. Innspillene er behandlet i det interregionale økonomidirektørmøte, og av AD-møtet 19. juni 2023. Forslaget til budsjett for 2024 tar utgangspunkt i ØLP. Endelig budsjett for Sykehusinnkjøp HF skal utarbeides og vil bli lagt frem for styret, når rammer for de regionale divisjonene foreligger.

Administrerende direktør legger frem forslag til budsjett for 2024 til styret for orientering.

2. Hovedpunkter og handlingsalternativer

Budsjettprosessen og forutsetninger

I innspill til økonomisk langtidsplan (ØLP) 2024-2027, som ble lagt fram for styret i sak 29/2023 den 30. mars 2023, ble det redegjort for utviklingstrekk, hovedtrender innen innkjøpområdet og satsingsområder foretaket ser for seg i planperioden, i tråd med regionenes vedtatte målbilde og strategiske retning for foretaket. Samtidig ble det også skissert hvordan administrerende direktør ser for seg tilpasninger i ressurser, kompetanse og organisering, for å kunne levere på kundenes behov i planperioden.

Godkjent budsjetttramme for 2023 var 414,6 millioner kroner. Etablert budsjetttramme for 2024 er 435,5 millioner kroner justert for kompensasjonen for den ekstraordinære lønns- og prisveksten i 2023, estimert deflator og effektiviseringskrav 2024.

Prosess og forutsetninger

Budsjettprosessen i år er en videreføring av innarbeidet praksis fra tidligere år. Det utarbeides en budsjettmodell og budsjettveileder, slik at budsjetteringen blir enhetlig på tvers av divisjonene. I budsjett 2024 foreslås det å endre finansieringsmodell for avdeling nye metoder i divisjon legemidler og fordelingsnøkkel ved finansiering av fellesfunksjoner. Dette forklares nærmere under avsnitt «Inntekter og finansiering». For de andre divisjonene legges det til grunn uendret finansieringsmodell med de samme fordelingsnøkler som tidligere år.

De regionale rammene avklares endelig etter at dialog med de respektive regionale helseforetakene er gjennomført. Dimensjoneringen av de regionale divisjonene sine innspill til respektive regionale helseforetak er derfor kun tatt inn i saken til orientering. Tabellen under viser en oversikt over innspill fra de regionale divisjonene:

Forslag til budsjett 2024 regionale (tall i TNOK)	totalt regionale	nord	Midt-Norge	vest	sør-øst
Helårseffekt nye stillinger godkjent i 2023	2 650				2 650
Styrking innenfor enkeltkategorier	5 200	1 300	3 900		
Styrking av analysefunksjon	1 300	1 300			
Styrking av forvaltningsfunksjon for avtaler	1 300	1 300			
Utleie av ressurser til ulike prosjekter	5 300		3 000	2 300	
Samordning av budsjett og finansiering av fellesfunksjoner	1 360	1 360			
Budsjettøkning utover etablert budsjetttramme	17 110	5 260	6 900	2 300	2 650
Andel budsjettøkning finansiert av økt timeinntekter	-5 300		-3 000	-2 300	
Økning i rammefinansiering 2024	11 810	5 260	3 900	-	2 650

For divisjon sør-øst gjelder økning i rammefinansiering 2024 innarbeidet netto helårseffekt for nye stillinger godkjent i 2023, justert for helårseffekt for virksomhetsoverdragelse av ansatte innen IKT-avtaleforvaltning (ref. styresak 21/2023).

For divisjon Midt-Norge gjelder økning i rammefinansiering 2024 tre nye stillinger knyttet opp mot beslutning tatt i Eierforum innkjøp og logistikk i Helse Midt-Norge RHF den 14. april 2023.

Det vises for øvrig til budsjettkommentarer vedlagt saken, hvor det er redegjort nærmere for de divisjonsvise innspillene. Det forventes at et endelig budsjettforslag kan forelegges styret i desember.

Forslag til budsjett 2024

I det følgende måles alle foreslåtte aktivitetsendringer (med unntak av regionale divisjoner) i forhold til budsjettrammen for 2023. Forslag til foreløpig budsjett 2024 er som følger:

Budsjett 2024 (tall i TNOK)	Sykehus- innkjøp	felles- funksjoner	nasjonale tjenester	legemidler	nord	Midt-Norge	vest	sør-øst
Rammefinansiering	358 123	77 550	52 624	14 880	28 737	40 987	53 360	89 985
Timesfinansiering	42 267	60	500	5 150	3 948	2 441	26 868	3 300
Avgiftsfinansiering (legemidler)	42 571	-	-	42 571				
Annen inntekt	330	-	-	-				330
Sum inntekter	443 292	77 610	53 124	62 601	32 685	43 428	80 228	93 615
Lønn/personalkostnader	358 809	61 215	40 891	49 510	26 246	36 263	65 418	79 266
Andre driftskostnader	84 483	16 395	12 233	13 091	6 440	7 165	14 810	14 349
Sum kostnader	443 292	77 610	53 124	62 601	32 686	43 428	80 228	93 615
Driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0	0
Rammefinansiering budsjett 2023	320 409	64 600	49 488	-	27 377	39 167	51 042	88 736
Annen inntekt budsjett 2023	94 195	60	200	58 041	3 948	2 441	25 875	3 630
Sum inntekter budsjett 2023	414 603	64 660	49 688	58 041	31 324	41 608	76 917	92 366
Sum kostnader budsjett 2023	414 603	64 660	49 688	58 041	31 324	41 608	76 917	92 366
Netto endring B2023 vs. B2024	28 688	12 950	3 436	4 560	1 362	1 820	3 311	1 249
Forklaring til endring i budsjett:								
Kompensasjon for ekstraordinær lønns- og prisvekst i 2023 1,3 %	4 943	782	592	653	373	524	918	1 101
Effektiviseringskrav -0,5 %	-2 098	-327	-251	-293	-158	-211	-389	-467
Deflator 4,3 %	18 041	2 814	2 162	2 524	1 363	1 812	3 347	4 019
Styrking av avdeling for forretningsutvikling gjennom intern omdisponering av ressurser	-	2 480	-367	-323	-215	-305	-565	-704
Samordning av budsjett for forvaltning og utvikling - systemdrift	-	3 300		-600				-2 700
Styrking av funksjon for forvaltning og utvikling - systemdrift	2 600	2 600						
Styrking innenfor enkel kategorier	1 300		1 300					
Styrking av avdeling for nye metoder	3 900	1 300		2 600				
Netto endring forklart	28 688	12 950	3 436	4 560	1 362	1 820	3 311	1 249

Nedenfor kommenteres denne tabellen med finansiering, kostnader og til slutt en oppsummering av de vesentligste endringene fra 2023 til 2024.

Inntekter og finansiering

Finansieringen fordeler seg på følgende måte, før tjenestenivå og dimensjonering av de regionale divisjonene er fastsatt:

Fordeling finansiering (tall i TNOK)	budsjett 2024		budsjett 2023		ØLP 2024	B2024 vs. B2023	B2024 vs. ØLP2024	andel finansiering i 2024
Helse Sør-Øst RHF	165 415	46,2 %	146 692	45,8 %	146 116	18 722	19 299	
Helse Vest RHF/HF	81 771	22,8 %	73 557	23,0 %	73 217	8 214	8 554	
Helse Midt-Norge RHF	62 863	17,6 %	56 795	17,7 %	56 345	6 068	6 518	
Helse Nord RHF/HF	48 076	13,4 %	43 366	13,5 %	42 657	4 711	5 419	
Sum rammefinansiering	358 123	100 %	320 409	100 %	318 335	37 714	39 788	80,8 %
herav rammefinansiering fra HFene	97 167		92 122		-	5 045	-	
Timesfinansiering og annen inntekt	42 597		41 354		41 354	1 243	1 243	9,6 %
Avgiftsinntekter, divisjon legemidler	42 571		52 841		52 841	-10 270	-10 270	9,6 %
Sum andre inntekter	85 168		94 194		94 195	-9 027	-9 027	
Sum driftsinntekter	443 292		414 603		412 530	28 688	30 762	100 %

Rammefinansiering

Det foreslås at avdeling for nye metoder i divisjon legemidler finansieres av RHF-ene gjennom rammefinansiering og med fordeling etter Magnussen-modellen f.o.m. år 2024. P.t. finansieres nye metoder gjennom avgiftsinntekter fra helseforetakene, i forhold til uttak for finansiering av legemidler, noe som kan anses urimelig med hensyn til økende omfang av oppdrag i nye metoder, og spesielt da medisinsk utstyr også vil inkluderes her fremover.

Fellesfunksjoner finansieres etter modellen hvor foretakskostnader fordeles etter eierbrøk og operative kostnader etter Magnussen-modellen. Økt samordning av budsjettet for fellesfunksjoner medfører re-kalkulert splitt på foretakskostnader og operative kostnader. Nåværende splitt på foretakskostnader og operative kostnader er 19 % vs. 81 %, mens re-kalkulert splitt vil være 14 % vs. 86 %. Endringene forklares av at kostnader knyttet til enhetene juridisk (samordning av ekstern juridisk bistand besluttet i 2023), forretningsutvikling samt forvaltning og videreutvikling av systemer i vesentlige er operative kostnader. Re-kalkulert splitt vil gi et riktigere kostnadsbilde og et mer reelt forhold mellom foretakskostnader og operative kostnader.

I tabellen nedenfor fremkommer rammefinansieringen av fellesfunksjoner (etter re-kalkulert splitt), divisjon nasjonale tjenester, avdeling for nye metoder hos divisjon legemidler og de regionale divisjonene.

Fordeling rammefinansiering (tall i TNOK)	felles- funksjoner	nasjonale tjenester	nye metoder v/ legemidler	regionale divisjoner	total ramme- finansiering	fordeling ramme- finansiering
Helse Sør-Øst RHF	38 851	28 515	8 062	89 985	165 415	46,2 %
Helse Vest RHF/HF	15 485	10 076	2 850	53 360	81 771	22,8 %
Helse Midt-Norge RHF	12 237	7 514	2 125	40 987	62 863	17,6 %
Helse Nord RHF/HF	10 977	6 519	1 844	28 737	48 076	13,4 %
Sum rammefinansiering	77 550	52 624	14 880	213 069	358 123	100,0 %

1) 2) 2)

1) 14 % fordeles etter eierbrøk og 86 % etter Magnussen-modellen jfr re-kalkulert splitt pga samordning av finansiering for fellesfunksjoner.

2) Fordeling etter Magnussen-modellen.

Andre inntekter

Andre inntekter består i all hovedsak av avgiftsinntekter divisjon legemidler, andel timefinansiering i divisjon vest, samt timeinntekter fra ulike prosjekter, hvor oppdrag fra Sykehusbygg HF utgjør en vesentlig andel.

Kostnader

Utgangspunktet for budsjett 2024 er at de økonomiske rammene fra 2023 skal videreføres. Det er lagt til grunn en lønnsvekst og generell prisvekst med en deflator på 4,3 %, som et foreløpig estimat, inntil statsbudsjett for 2024 foreligger. I tillegg er kostnadsrammen justert med et generelt effektiviseringskrav (-0,5 %). Det er knyttet en bekymring til reduksjon av budsjetttrammer pga. årlig trekk for et generelt effektiviseringskrav, noe som på sikt vil gi virksomheten utfordringer med å opprettholde forventet aktivitetsnivå.

Styrking innenfor kategori prehospitalt – divisjon nasjonale tjenester

Divisjon nasjonale tjenester håndterer avtaler med en samlet årlig omsetning på 165 MNOK, hvorav kjøp av ambulansebiler er det klart største og mest krevende området. Det er behov for å styrke kategoriteamet i divisjonen med en ekstra ressurs. Kategorien har i dag kun en ressurs som har sitt hovedarbeidsområde innenfor kategorien. Denne ressursen har også spisskompetanse innen anskaffelse av båtambulansetjenester. I perioden 2024 - 2027 vil divisjonen få økt oppdragsmengde som følge av at divisjonen skal yte bistand til komplekse anskaffelser av ambulanshelikopter og ambulansflytjenester for Luftambulansetjenesten. Administrerende direktør foreslår med bakgrunn i ovennevnte å styrke kategori prehospitalt i divisjon nasjonale tjenester med et årsverk.

Drift av nyopprettede porteføljesekretariatet – divisjon nasjonale tjenester

Som følge av RHF-enes nye styringsmodell for flerregionale og nasjonale anskaffelser, er det høsten 2023 etablert et porteføljesekretariat. Sekretariatet er ansvarlig for administrativ drift av styringsmodellen. Fra arbeidsgruppens rapport:

«Foreslått styringsmodell vil gi en differensiering av anskaffelser som skal behandles av styringsgruppen. Dette vil effektivisere saksbehandlingen og redusere ressurspådraget fra operative ressurser i Sykehusinnkjøp HF sammenlignet med nå-situasjonen. På sikt vil ressurspådraget naturlig nok øke proporsjonalt med økning i porteføljen av nasjonale og fler-regionale anskaffelser.

Sykehusinnkjøp HF skal ha en koordineringsrolle for alle styringsgrupper. Omfang av koordineringsrollen er i første omgang definert til å være en sekretariatfunksjon. Dette innebærer utsendelse av møteinnkallinger/saksdokumenter, møtereferat, rapportering, oppfølging av beslutninger.»

Divisjon nasjonale tjenester håndterer som planlagt, implementering av styringsmodell ved bruk av egne ressurser. Styringsmodellen går over i driftsfase i mars 2024 og vi vil vurdere ressursbehovet i forhold til budsjett 2025.

Styrking av avdeling for nye metoder – divisjon legemidler

I tråd med innspill til ØLP, foreslås det å styrke avdeling for nye metoder i divisjon legemidler for å kompensere for økt oppdragsmengde og nytt oppdrag.

Som følge av et nytt oppdrag, vil det være et betydelig arbeid for videreutvikling av nye metoder for «ikke-legemidler». Noe av samarbeidet vil gjøres sammen med Legemiddelverket ettersom metoderessursene i FHI er overført til det nye direktoratet. Arbeidet vil starte i 2023, men betinger ressurser.

Behovet for juridisk bistand vil øke som en direkte følge av økt oppdragsmengde og kompleksitet. Særlig økningen i avdeling nye metoder medfører behov for flere ressurser. Juridisk avdeling må i større grad være tett involvert i forhandlinger og ferdigstilling av avtalene som inngås gjennom nye

metoder. Dette gjelder særlig avtaler for gen- og cellerterapi som bygger på et mer komplekst avtaleverk som krever tett oppfølging fra juridisk.

Administrerende direktør ber om at avdeling nye metoder styrkes med tre årsverk hvor 1 årsverk som juridisk rådgiver, innarbeides i budsjettet til juridisk avdeling.

Samordning av finansiering og styrking av funksjonen for forvaltning og utvikling – systemdrift, fellesfunksjoner

Slik det ble redegjort i innspillet til ØLP er Sykehusinnkjøp HF fortsatt inne i en periode med konsolidering og standardisering i bruk av felles systemer og implementering av digitale verktøy som er anskaffet eller utviklet. Det arbeides med å etablere et enhetlig forvaltningsregime for alle digitale verktøy i foretaket.

Fra 2024 foreslås det at kostnader knyttet til forvaltning og videreutvikling av Innkjøpsportalen og Pharmasys 2.0 budsjetteres samlet hos fellesfunksjoner. P.t. er det Helse Sør-Øst RHF som i all hovedsak finansierer funksjonen. Foretaket mangler en dedikert ressurs til å forvalte og videreutvikle system PharmaSys 2.0. Det er også behov for å styrke funksjonen med et årsverk som følge av overført forvaltningsansvar for Innkjøpsportalen. Administrerende direktør ber om at systemdrift ved fellesfunksjoner styrkes med to årsverk.

Lånefinansiering av systemutvikling - Pharmasys 3.0

Sykehusinnkjøp HF har fått tilsagn om lån fra eierne for å finansiere systemutvikling knyttet til legemiddelavtaler – Pharmasys 3.0. Utviklingsarbeidet planlegges å starte opp i 2023 og vil ha en gjennomføringsperiode tom. år 2025. Rentekostnader er ikke innarbeidet i budsjett 2024, da foretaket fortløpende vil vurdere likviditetssituasjon mht. anmodning om utbetaling av lån.

Det vises for øvrig til budsjettkommentarer fra divisjonene i vedlegg 1 for ytterligere detaljer.

Overordnet oppsummering

Fra 2023 til 2024 (tall i MNOK)	Budsjett 2024
Budsjett 2023	414,6
Kompensasjon for ekstraordinær lønns- og prisvekst i 2023 (1,3 %)	4,9
Deflator justert for effektiviseringskrav (3,8 %)	15,9
Styrking av funksjon for forvaltning og utvikling - systemdrift	2,6
Styrking innenfor enkel kategorier	1,3
Styrking av avdeling for nye metoder	3,9
Budsjettforslag 2024	443,3

3. Anbefalinger

I saken presenteres et første utkast til budsjett for 2024. Utkastet vil ligge til grunn for fastsettelse av endelige budsjetttrammer når Statsbudsjettets forutsetninger og eiernes prioriteringer er spilt inn. Da vil også tjenestenivå og dimensjonering av de regionale divisjonene presenteres. Dialog med de regionale helseforetakene om budsjetttrammer pågår, og forventes avklart i løpet av høsten.

Det er i saken lagt frem et forslag til økonomisk ramme som tar utgangspunkt i en videreføring av budsjett for 2023, og som hensyntar de forhold som er omtalt i ØLP. Saken beskriver med dette de behov foretaket ser for justeringer av ramme for fellesfunksjoner, divisjon nasjonale tjenester og divisjon legemidler.

Eventuelle merknader eller forslag til endringer fra styret i denne saken, vil bli innarbeidet i forslaget til budsjett som oversendes til eierne innen fristen 15. september.

Endelig utkast til budsjett for 2024 vil bli forelagt styret når finansieringsrammer er fastsatt.

Trykte vedlegg

- Vedlegg 1-Budsjettkommentarer 2024 – divisjon nasjonale tjenester
- Vedlegg 2-Budsjettkommentarer 2024 – divisjon legemidler
- Vedlegg 3-Budsjettkommentarer 2024 – divisjon nord
- Vedlegg 4-Budsjettkommentarer 2024 – divisjon Midt-Norge
- Vedlegg 5-Budsjettkommentarer 2024 - divisjon vest
- NB. Budsjettkommentar fra divisjon sør-øst er vurdert å være tilstrekkelig beskrevet i saken.